

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (šeštoji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. kovo 19 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Valstybės pagalba — SESV 107 straipsnio 1 dalis — Sąvoka „valstybės pagalba“ — Pagalba apsirūpinant būstu, suteikta tam tikroms namų ūkio kategorijoms iki Vengrijos įstojimo į Europos Sąjungą — Kredito įstaigų pagalbos suteikimas už tai gaunant valstybės garantiją — SESV 108 straipsnio 3 dalis — Priemonė, apie kurią nebuvo iš anksto pranešta Europos Komisijai — Neteisėtumas“

Byloje C-672/13

dėl *Fővárosi Törvényszék* (Vengrija) 2013 m. liepos 30 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2013 m. gruodžio 17 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

OTP Bank Nyrt

prieš

Magyar Állam,

Magyar Államkincstár

TEISINGUMO TEISMAS (šeštoji kolegija),

kurį sudaro šeštosios kolegijos pirmininko pareigas einantis A. Borg Barthet, teisėjai E. Levits ir F. Biltgen (pranešėjas),

generalinis advokatas N. Jääskinen,

posėdžio sekretorius I. Illéssy, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2014 m. lapkričio 13 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *OTP Bank Nyrt*, atstovaujamo *ügyvéd* P. Nagy,
- Vengrijos vyriausybės, atstovaujamos M. Z. Fehér ir G. Koós,
- Europos Komisijos, atstovaujamos K. Talabér-Ritz ir L. Flynn,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

* Proceso kalba: vengrų.

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl SESV 107 ir 108 straipsnių išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp ieškovės *OTP Bank Nyrt* (toliau – *OTP Bank*), Vengrijos kredito įstaigos, ir atsakovių *Magyar Állam* (toliau – Vengrijos valstybė) ir *Magyar Államkincstár* (toliau – Vengrijos valstybės izdas) dėl prašymo grąžinti lėšas taikant Vengrijos valstybės suteiktą garantiją *OTP Bank*.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Pagal Belgijos Karalystės, Danijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Airijos, Italijos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Suomijos Respublikos, Švedijos Karalystės, Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės (Europos Sąjungos valstybių narių) ir Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos sutarties dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo į Europos Sąjungą (OL L 236, 2003, p. 17; toliau – Stojimo sutartis) 2 straipsnio 2 dalį ši sutartis įsigaliojo 2004 m. gegužės 1 d.
- 4 Pagal Stojimo sutarties 1 straipsnio 2 dalį priėmimo sąlygos ir dėl šio priėmimo reikalingos Sutarčių, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomosios pataisos yra nustatytos prie šios Sutarties pridedamame Akte dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų (OL L 236, 2003, p. 33; toliau – Stojimo aktas).
- 5 Stojimo akto 22 straipsnyje, kuris dėl tos pačios priežasties kaip ir kitos jo nuostatos yra Stojimo sutarties dalis, numatyta, kad šio akto IV priede išvardytos priemonės taikomos tame priede nustatytomis sąlygomis.
- 6 Stojimo akto IV priedo 3 skyriuje „Konkurencijos politika“ nustatyta:
„1. Šios pagalbos schemos ir individuali pagalba, taikyta naujosiose valstybėse narėse iki įstojimo dienos ir toliau taikoma po tos dienos, nuo įstojimo dienos laikoma esama pagalba pagal [SESV] 108 straipsnio 1 dalį:
a) pagalbos priemonės, taikytos iki 1994 m. gruodžio 10 d.;
b) pagalbos priemonės, išvardintos šio priedo priedėlyje;
c) pagalbos priemonės, kurias naujosios valstybės narės valstybės pagalbos kontrolės institucija tikrino ir pripažino atitinkančiomis *acquis* iki įstojimo dienos, ir dėl kurių Komisija pagal 2 punkte nustatytą procedūrą nepareiškė prieštaravimo rimtai abejodama priemonės suderinamumu su bendrąja rinka.

Visos po įstojimo dienos taikomos priemonės, kurios reiškia valstybės pagalbą ir kurios neatitinka pirmiau išdėstytų sąlygų, taikant [SESV] 108 straipsnio 3 dalį nuo įstojimo dienos laikomos nauja pagalba.“

- 7 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias [SESV 108] straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 339), iš dalies pakeisto 2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1791/2006 (OL L 363, p. 1, toliau – Reglamentas Nr. 659/1999), 1 straipsnyje „Apibrėžimai“ nustatyta:

„Šiame reglamente:

- a) „pagalba“ – tai bet kuri priemonė, atitinkanti [SESV 107] straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus;
- b) „esama pagalba“ – tai:
 - i) visa pagalba, kuri nepažeidžiant <...> [Stojimo] Akto IV priedo 3 skyriaus, iki Sutarties įsigaliojimo buvo teikiama atitinkamose valstybėse narėse, t. y. individuali pagalba ir pagalbos sistemos, įgyvendintos iki Sutarties įsigaliojimo ir toliau taikomos;
 - ii) patvirtinta pagalba, t. y. Komisijos arba Tarybos patvirtintos pagalbos sistemos ir individuali pagalba;
 - iii) pagalba, kuri laikoma patvirtinta pagal šio reglamento 4 straipsnio 6 dalį arba prieš šio reglamento priėmimą, bet pagal jame nustatytą tvarką;
 - iv) pagalba, kuri pagal 15 straipsnį yra laikoma esama pagalba;
 - v) pagalba, kuri yra esama pagalba, nes galima nustatyti, ar jos patvirtinimo metu tai nebuvo pagalba, o tokia ji tapo vėliau dėl bendrosios rinkos vystymosi, ir nebuvo atitinkamos valstybės narės pakeista. Jeigu pagal Bendrijos teisės aktus liberalizavus veiklą tam tikros priemonės tampa pagalba, po nustatytos liberalizavimo datos esama pagalba jos nebelaikomos;
- c) „nauja pagalba“ – tai visa pagalba, t. y. pagalbos schemos ir individuali pagalba, kuri nėra egzistuojanti pagalba, įskaitant egzistuojančios pagalbos pakeitimus;
- d) „pagalbos programa“ – tai bet kuris teisės aktas, pagal kurį bendrai ir abstrakčiai teisės aktuose apibrėžtoms įmonėms, netaikant kitų įgyvendinimo priemonių, galima teikti individualią pagalbą, ir bet kuris teisės aktas, pagal kurį vienai arba kelioms įmonėms gali būti teikiama su konkrečiu projektu nesusijusi ir neribotam laikotarpiui skirta pagalba, ir (arba) neriboto dydžio pagalba;
- e) „individuali pagalba“ – tai pagalba, kuri skiriama neatsižvelgiant į teikiamos pagalbos schemą, ir pagalba, kuri skiriama atsižvelgiant į teikiamos pagalbos schemą ir apie kurią turi būti pranešta;
- f) „neteisėta pagalba“ – tai nauja pagalba, įgyvendinta pažeidžiant [SESV 108] straipsnio 3 dalį;

<...>“

Vengrijos teisė

- 8 Remdamasi įgaliojimais, kurie suteikti įstatymais dėl Vengrijos Respublikos 2000–2002 m. biudžeto, šios valstybės narės vyriausybė priėmė 2001 m. sausio 31 d. Vyriausybės nutarimą Nr. 12/2001 dėl pagalbos būstui įsigyti (*Magyar Közlöny 2001/11*, toliau – 2001 m. nutarimas).

- 9 Šio nutarimo VII skyriaus 24 straipsnio 1 dalyje buvo nustatyta, kad, neatsižvelgiant į statytoją, statybų užsakovą ar pardavėją, šio nutarimo II–VI skyriuose nurodytas paskolas suteikia ir išmoka, grąžinimo sąlygas ir paramą nustato ir dėl jos su centriniu biudžetu atsiskaito kredito įstaigos.
- 10 To paties nutarimo 24 straipsnio 15 dalyje nurodyta:
- „Kredito įstaiga sudaro sutartį su ministru ir valstybės išdu dėl pagalbos ir avansų, kaip tai suprantama pagal 11 dalį, pervedimo, dėl išmokėjimo sistemos ir duomenų, būtinų finansų kontrolei, pateikimo. Kredito įstaigai pavedama išmokėti pagalbą ir avansus po šios sutarties sudarymo.“
- 11 2001 m. nutarimo 25 straipsnio 1 ir 2 dalys išdėstytos taip:
- „1) Jei pareiškėjas, siekdamas apsirūpinti būstu, taip pat kreipėsi dėl 5 straipsnio 4 dalyje numatytos pašalpos statyboms, valstybė grąžina kredito įstaigai 80 % paskolos sumos, kaip nustatyta 13 straipsnio 1 dalyje, kurią pervedė kredito įstaiga ir kuri tapo neišieškoma pagal Apskaitos įstatymo nuostatas, palūkanas ir mokesčius, susijusius su šia paskola, kurie negali viršyti pusės kapitalo sumos.
- 2) Valstybė grąžina kredito įstaigai kapitalo sumą, palūkanas ir mokesčius, susijusius su paskola, kuriuos kredito įstaiga pervedė kaip avansą remdamasi 5/A straipsniu ir kurie tapo neišieškomi pagal Apskaitos įstatymo nuostatas.“
- 12 2001 m. nutarimo 25/C straipsnyje, įtrauktame 2011 m. gruodžio 6 d. Vyriausybės nutarimo Nr. 257/2011 (toliau – 2011 m. nutarimas) 10 straipsniu, nustatyta:
- „[2001 m.] Nutarimo 25 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyta valstybės pareiga grąžinti lėšas netaikoma 2004 m. gegužės 1 d. ir vėliau sudarytoms paskolos sutartims.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 13 2008 m. rugsėjo 15 d. Vietos administravimo ministerija, Vengrijos valstybės išdas ir *OTP Bank* sudarė pavedimo sutartį, remdamiesi 2001 m. nutarimo 24 straipsnio 15 dalimi.
- 14 Šios sutarties I skyriaus 1 punkte numatyta, kad, siekiant įgyvendinti tą patį nutarimą, Vietos administravimo ministerija paveda *OTP Bank* atlikti atsiskaitymus, susijusius su valstybės pagalba būstui įsigyti. Šiuo tikslu *OTP Bank* įsipareigojo atlikti tokias užduotis: įvertinti pareiškėjų prašymus dėl pagalbos būstui įsigyti ir subsidijuojamų nekilnojamojo turto paskolų, pervedti pagalbos sumą taikant sąlygas, numatytas 2001 m. nutarime, tvarkyti nekilnojamojo turto hipotekos registrą valstybės vardu ir draudimus perleisti turtą bei įsipareigojimus, atlikti sumų, suteiktų taikant pagalbą būstui įsigyti, apskaitą biudžete ir pranešti duomenis remiantis šio nutarimo nuostatomis.
- 15 Kaip atlyginimas už šias užduotis *OTP Bank* buvo padengtos išlaidos, numatytos 2008 m. rugsėjo 15 d. pavedimo sutarties II skyriaus 5 punkte, t. y. 1,5 % sumų, kurios suteiktos kaip pagalba būstui įsigyti, ir 3 % sumos, kuri nustatyta paskolos sutartyse ir perversa avanso forma kaip pagalba būstui įsigyti jaunoms šeimoms, suteikta pagal ankstesnę mokesčio grąžinimo sistemą.
- 16 Pagal 2001 m. nutarimo 25 straipsnio 1 dalį, galiojusią 2008 m. rugsėjo 15 d. pavedimo sutarties sudarymo momentu, t. y. prieš minėto nutarimo pakeitimą 2011 m. nutarimu, Vengrijos valstybė pagal tam tikras sąlygas taip pat turėjo grąžinti kredito įstaigai 80 % paskolos sumos, kurią pervedė ši kredito įstaiga ir kuri tapo neišieškoma remiantis Apskaitos įstatymo nuostatomis, ir palūkanas bei mokesčius, susijusius su šia paskola.

- 17 2001 m. nutarimo 25 straipsnio 2 dalyje buvo numatyta, kad valstybė taip pat turėjo garantuoti, kad kredito įstaigai bus grąžinta kapitalo suma, palūkanos ir mokesčiai, susiję su paskola, pervesti kredito įstaigos avanso forma remiantis 5/A straipsniu, kurie tapo neišieškomi.
- 18 *OTP Bank* nesėkmingai kelis kartus reikalavo iš Vengrijos valstybės įvykdyti išipareigojimus pagal sutartį dėl 2009 m. trečiojo ir paskesnių metų ketvirčių. Vengrijos valstybė atsisakė juos vykdyti remdamasi 2001 m. nutarimo 25/C straipsnio nuostatomis, įterptomis 2011 m. nutarimu. Po šio teisės akto pakeitimo Vengrijos valstybė iš tiesų manė įvykdžiusi pareigas, numatytas 2001 m. nutarimo 25 straipsnio 1 ir 2 dalyse, kiek tai susiję su paskolų sutartimis, sudarytomis nuo 2004 m. gegužės 1 d.
- 19 Šiomis aplinkybėmis *OTP Bank* pareiškė ieškinį *Fővárosi Törvényszék* (Budapešto teismas), reikalaudamas priteisti iš Vengrijos valstybės prašomą 1 261 506 204 Vengrijos forintų (HUF) sumą kartu su palūkanomis ir mokesčiais ir sprendimu įpareigoti Vengrijos valstybės išdą įvykdyti šiuos reikalavimus. *OTP Bank* nuomone, dėl 2001 m. nutarimo 25/C straipsnio nuostatų Vengrijos valstybė pavedimo sutarties įvykdymą padarė neįmanomą, ir dėl to ji vienašališkai buvo nutraukta. Remdamasis šiuo motyvu *OTP Bank* taip pat pareikalavo atsiskaityti už suteiktas paslaugas pagal šią sutartį remiantis Civilinio kodekso 479 straipsnio 3 dalimi.
- 20 Vengrijos valstybė ir Vengrijos valstybės išdas, reikalaudami atmesti *OTP Bank* ieškinį, tvirtino, kad 2001 m. nutarimo pakeitimas, padarytas 2011 m. nutarimu, buvo būtinas, kadangi Vengrijos valstybės garantija pagal 2001 m. nutarimo 25 straipsnio 1 ir 2 dalis (toliau – valstybės garantija) yra pagal Sąjungos teisę draudžiama valstybės pagalba. Todėl, priimdama 2011 m. nutarimą, Vengrijos valstybė siekė tik to, kad Vengrijos teisė atitiktų Sąjungos teisę.
- 21 *Fővárosi Törvényszék* atmetė *OTP Bank* ieškinį. *Fővárosi Ítéltábla* (Budapešto apeliacinis teismas) panaikino šį sprendimą, pažymėdamas, kad galbūt būtų tikslinga išnagrinėti šios tariamos valstybės pagalbos suderinamumą su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 2 ir 3 dalis, ir grąžino bylą *Fővárosi Törvényszék*.
- 22 *Fővárosi Törvényszék* teisme, iš naujo nagrinėjusiame bylą, *OTP Bank* nurodė, kad jeigu šis teismas nuspręstų, jog valstybės garantija patenka į SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, jis turėtų kreiptis į Teisingumo Teismą, kad šis nuspręstų dėl tokios valstybės garantijos suderinamumo su vidaus rinka pagal Sąjungos teisę, ypač atsižvelgiant į išimtį dėl socialinio pobūdžio pagalbos, numatytos SESV 107 straipsnio 2 dalies a punkte, taip pat į aplinkybę, jog ginčijamos pagalbos gavėjai yra ne kredito įstaigos, o privatūs asmenys.
- 23 *Fővárosi Törvényszék* mano, kad, norint išspręsti jam pateiktą nagrinėti ginčą, reikia išaiškinti Sąjungos teisę. Iš tiesų, jei minėta garantija nėra draudžiama valstybės pagalba arba – priešingu atveju – ši garantija, remiantis SESV 107 straipsnio 2 ir 3 dalimis, yra su vidaus rinka suderinama valstybės pagalba, gali būti, kad Vengrijos valstybė nutraukė minėtą pavedimo sutartį be tinkamo teisinio pagrindo.
- 24 Tokiomis aplinkybėmis *Fővárosi Törvényszék* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar valstybės garantija, suteikta [2001 m.] nutarimu, kuria pasinaudota iki Vengrijos įstojimo į Europos Sąjungą, yra valstybės pagalba ir, jeigu taip, ar ji suderinama su vidaus rinka?
 2. Jeigu valstybės garantija, suteikta minėtu nutarimu, yra nesuderinama su vidaus rinka, kaip pagal Sąjungos teisę galima apginti atitinkamų asmenų galimai pažeistus interesus?“

Dėl priimtino

- 25 Vengrijos vyriausybei ir Komisijai kyla abejonių dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą arba bent jau dėl vieno ar kito iš pateiktų klausimų priimtino.
- 26 Šiuo klausimu visų pirma reikia priminti, kad per procedūrą pagal SESV 267 straipsnį tik byla nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į konkrečios bylos aplinkybes, turi įvertinti ir prejudicinio sprendimo būtinumą savo sprendimui, ir Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Todėl, kadangi pateikti klausimai susiję su Sąjungos teisės išaiškinimu, Teisingumo Teismas iš principo privalo priimti sprendimą (žr., be kita ko, Sprendimo *Bruno ir kt.*, C-395/08 ir C-396/08, EU:C:2010:329, 18 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 27 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką nacionalinio teismo pateiktiems klausimams dėl Sąjungos teisės išaiškinimo atsižvelgiant į jo paties nurodytas teises ir faktines aplinkybes, kurių Teisingumo Teismas neprivalo tikrinti, taikoma reikšmingumo prezumpcija. Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl nacionalinio teismo pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą, tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas neturi jokio ryšio su pagrindinės bylos faktais arba dalyku, jeigu problema hipotetinė arba jeigu Teisingumo Teismas neturi faktinės ir teisinės informacijos, būtinos naudingai atsakyti į jam pateiktus klausimus (Sprendimo *van der Weerd ir kt.*, C-222/05–C-225/05, EU:C:2007:318, 22 punktas ir Sprendimo *Melki ir Abdeli*, C-188/10 ir C-189/10, EU:C:2010:363, 27 punktas).
- 28 Todėl tik išskirtinėmis aplinkybėmis Teisingumo Teismas gali patikrinti aplinkybes, kuriomis į jį kreipėsi nacionalinis teismas (šiuo klausimu žr. Sprendimo *PreussenElektra*, C-379/98, EU:C:2001:160, 39 punktą). Iš tiesų, bendradarbiavimo principas, kuriuo turi būti vadovaujama per prejudicinio sprendimo priėmimo procedūrą, suponuoja, kad nacionalinis teismas savo ruožtu turi atsižvelgti į Teisingumo Teismui suteiktą funkciją prisidėti prie teisingumo vykdymo valstybėse narėse, o ne teikti konsultacines nuomones dėl bendrų ar hipotetinių klausimų (Sprendimo *Schmidberger*, C-112/00, EU:C:2003:333, 32 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).
- 29 Toliau reikia pažymėti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką, nors per procedūrą, pradėtą pagal SESV 267 straipsnį, Teisingumo Teismas neturi priimti sprendimo dėl nacionalinės teisės normų suderinamumo su Sąjungos teise ir aiškinti nacionalinių įstatymų ar kitų teisės aktų, jis yra kompetentingas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pateikti Sąjungos teisės išaiškinimą, leidžiantį tam teismui įvertinti tokį suderinamumą, kad galėtų priimti sprendimą savo nagrinėjamoje byloje (žr., be kita ko, Sprendimo *Paint Graphos ir kt.*, C-78/08–C-80/08, EU:C:2011:550, 34 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 30 Konkrečiai kalbant, jau buvo nuspręsta, kad Komisijos kompetencija įvertinti pagalbos suderinamumą su vidaus rinka nekliudo nacionaliniam teismui pateikti Teisingumo Teismui prejudicinių klausimų dėl pagalbos sąvokos išaiškinimo (Sprendimo *DM Transport*, C-256/97, EU:C:1999:332, 15 punktas). Todėl Teisingumo Teismas gali, be kita ko, pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui Sąjungos teisės išaiškinimą, kuris leistų šiam teismui nustatyti, ar nacionalinė priemonė gali būti pripažįstama valstybės pagalba, kaip ji suprantama pagal minėtą teisę (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Fallimento Traghetti del Mediterraneo*, C-140/09, EU:C:2010:335, 24 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 31 Iš tiesų nacionaliniai teismai gali nagrinėti bylas, kuriose jie privalo išaiškinti ir taikyti SESV 107 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą pagalbos sąvoką, ypač kad nustatyti, ar nesilaikant SESV 108 straipsnio 3 dalyje numatytos išankstinio patikrinimo procedūros reikia šią procedūrą taikyti priimtai valstybės priemonei ir prireikus patikrinti, ar atitinkama valstybė narė įvykdė šią pareigą (šiuo klausimu žr. Sprendimo *P*, C-6/12, EU:C:2013:525, 38 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

- 32 Galiausiai, kadangi, kaip matyti iš šio sprendimo 29 punkto, Teisingumo Teismas turi pateikti naudingą atsakymą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, jis prireikus turi performuluoti jam pateiktus klausimus (žr., be kita ko, Sprendimo *Byankov*, C-249/11, EU:C:2012:608, 57 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 33 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir siekiant pateikti naudingą atsakymą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, reikia performuluoti abu kartu nagrinėtinus klausimus; taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar valstybės garantija gali būti kvalifikuojama kaip „valstybės pagalba“, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, ir, jei taip, ar jai taikoma pranešimo pareiga, numatyta SESV 108 straipsnio 3 dalyje, ir, jei reikia, kokių pasekmių kyla dėl šios pareigos nevykdymo.

Dėl prejudicinių klausimų

Pirminės pastabos

- 34 Kalbant apie valstybių narių pareigų, joms numatytų SESV 107 ir 108 straipsniais, vykdymo kontrolę, reikia visų pirma priminti, kaip pastarojo straipsnio nuostatos išdėstytos ir kokius įgaliojimus ir atsakomybę šios nuostatos numato, viena vertus, Komisijai ir, kita vertus, valstybėms narėms.
- 35 SESV 108 straipsnyje nustatytos skirtingos procedūros atsižvelgiant į tai, ar pagalba yra esama, ar nauja. Pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį Komisija turi būti iš anksto informuojama apie naują pagalbą, ir tokios pagalbos negalima įgyvendinti, kol nėra galutinio sprendimo, o pagal SESV 108 straipsnio 1 dalį esama pagalba gali būti įgyvendinama, jei Komisija nenustato, kad ji nesuderinama su bendrąja rinka (Sprendimo *P*, EU:C:2013:525, 36 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).
- 36 Įgyvendinant šią kontrolės sistemą Komisijos ir nacionalinių teismų pareigos ir teisės yra skirtingos (Sprendimo *Namur-Les assurances du crédit*, C-44/93, EU:C:1994:311, 14 punktas).
- 37 Pagal šio sprendimo 31 punkte minėtą teismo praktiką šie teismai gali nagrinėti bylas, kuriose jie privalo išaiškinti ir taikyti SESV 107 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą pagalbos sąvoką, ypač kad nustatytų, ar valstybės priemonėi reikėjo taikyti SESV 108 straipsnio 3 dalyje numatytą išankstinio patikrinimo procedūrą. Jei minėti teismai konstatuotų, kad apie atitinkamą priemonę iš tikrųjų turėjo būti iš anksto pranešta Komisijai, jie turi ją pripažinti neteisėta. Tačiau tie patys teismai yra nekompetentingi priimti sprendimą dėl valstybės pagalbos suderinamumo su vidaus rinka, nes ši kontrolė priskirtina išimtinai Komisijos kompetencijai (šiuo klausimu žr. Sprendimo *P*, EU:C:2013:525, 38 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

Dėl esmės

- 38 Atsižvelgiant į šias aplinkybes ir siekiant naudingai atsakyti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, reikia, visų pirma, nustatyti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjama priemonė yra valstybės pagalba, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnį. Šiuo aspektu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui būtina pateikti reikiamą sąlygų, nuo kurių priklauso, ar nacionalinė priemonė pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį laikoma valstybės pagalba, t. y. pirma, kad šios priemonės finansavimas būtų vykdomas valstybės arba iš valstybės išteklių, antra, kad ši priemonė būtų atrankinio pobūdžio ir, trečia, kad ji darytų įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai ir dėl jos būtų iškraipoma konkurencija, išaiškinimą. Taigi reikia paieiti išnagrinėti šias tris sąlygas.

Dėl sąlygos, kad priemonė būtų finansuojama valstybės arba iš valstybės išteklių

- 39 SESV 107 straipsnio 1 dalyje kalbama apie „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteiktą pagalbą“.
- 40 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką pagalbos sąvoka yra platesnė už subsidijos sąvoką, nes apima ne tik pozityviasias išmokas, kaip antai pačias subsidijas, bet ir priemones, įvairiais būdais mažinančias įmonei paprastai tenkančias finansines prievoles, kurios, nors ir nėra subsidijos tiesiogine šio žodžio prasme, yra panašaus pobūdžio ir turi tokį patį poveikį (žr., be kita ko, Sprendimo *Cassa di Risparmio di Firenze ir kt.*, C-222/04, EU:C:2006:8, 131 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 41 Kalbant apie pagrindinę bylą, iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad, viena vertus, valstybės garantija buvo numatyta pavedimo sutartyje, sudarytoje 2008 m. rugsėjo 15 d. Vietos administravimo ministerijos, Vengrijos valstybės išdo ir *OTP Bank*, remiantis 2001 m. nutarimo 24 straipsnio 15 dalimi.
- 42 Kita vertus, teikdamos ketvirčio prašymus dėl valstybės garantijos, kredito įstaigos nusiuntė savo prašymus Vietos administravimo ministerijai ar Ekonomikos ministerijai ir šios joms suteikė pagalbą ir prašomus avansus; minėti pagalba ir avansai buvo priskirti prie bendrojo biudžeto kreditų eilutės „Kita pagalba būstui įsigyti“, kurios valdymą užtikrina Valstybės išdas.
- 43 Iš to matyti, kad valstybės garantija yra valstybės ar iš valstybės išteklių suteikta valstybės pagalba, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

Dėl sąlygos, susijusios su priemonės atrankiniu pobūdžiu

- 44 SESV 107 straipsnio 1 dalyje numatyta pagalba, kuri „palaiko tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą“, t. y. atrankinė pagalba.
- 45 Todėl reikia nustatyti, ar dėl valstybės garantijos tam tikros įmonės ar tam tikrų prekių gamyba palaikomos labiau nei atitinkamai kitos įmonės ar kitų prekių gamyba, kurių, atsižvelgiant į nagrinėjama priemone siekiamus tikslus, faktinė ir teisinė padėtis yra panaši.
- 46 Visų pirma reikia pažymėti, kad 2001 m. nutarimas, kuriuo remiantis ši garantija buvo suteikta, reglamentuoja pagalbą, skirtą palengvinti būsto įsigijimą tam tikroms šeimų kategorijoms. Šio nutarimo 24 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad kredito įstaigos turi suteikti ir pervesti paskolas, taip pat nustatyti grąžinimo ir pagalbos tvarką. Už tai minėto nutarimo 25 straipsnio 1 ir 2 dalyse atitinkamoms kredito įstaigoms numatyta minėta garantija.
- 47 Pagal Teisingumo Teismo praktiką, jei pagalba suteikta garantijos forma, reikia, kad nacionaliniai teismai nustatytų jos gavėjus, kurie gali būti arba paskolos gavėjas, arba jos davėjas, arba tam tikrais atvejais – abu kartu (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Residex Capital IV*, C-275/10, EU:C:2011:814, 37 punktą).
- 48 Šiuo atveju, kaip matyti iš šio sprendimo 46 punkto, 2001 m. nutarime numatyta, kad kredito įstaigos turi įgyvendinti minėtą nutarimą, taigi, ir pasinaudoti valstybės garantija. Todėl nagrinėjama priemone galima pasinaudoti tik kredito įstaigų sektoriuje.
- 49 Pagal Teisingumo Teismo praktiką pagalba gali būti atrankinio pobūdžio pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį net ir tuo atveju, kai ji skirta visam ūkio sektoriui (šiuo klausimu žr., be kita ko, Sprendimo *Belgija / Komisija*, C-75/97, EU:C:1999:311, 33 punktą ir Sprendimo *Paint Graphos ir kt.*, EU:C:2011:550, 53 punktą).

- 50 Todėl gali būti laikoma, kad valstybės garantija yra atrankinio pobūdžio. Tai, kad tam tikrais atvejais ją pasinaudoja ir gavėjai, kurie nėra kredito įstaigos, pavyzdžiui, šiuo atveju – tam tikros šeimos, kurių pajamos joms neleidžia įsigyti nekilnojamojo turto, nepaneigia šios išvados, kurios pakanka, kad būtų taikoma SESV 107 straipsnio 1 dalis.
- 51 Tačiau reikia pažymėti, kad per diskusijas Teisingumo Teismo posėdyje buvo nurodytas 2001 m. nutarimo pakeitimas, atliktas 2008 m., kuris išplėtė galimybę įgyvendinti minėtą nutarimą kitų ūkio subjektų atžvilgiu.
- 52 Kalbant apie faktinių aplinkybių klausimą, galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas privalo patikrinti šių aplinkybių teisingumą ir įvertinti, ar jos gali paneigti atrankinį valstybės garantijos pobūdį.
- Dėl sąlygų, susijusių su priemonės poveikiu valstybių narių tarpusavio prekybai ir konkurencijos iškreipymui, kurį tokia priemonė gali lemti
- 53 Pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį draudžiama teikti pagalbą, kuri daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai ir iškraipo arba gali iškraipyti konkurenciją.
- 54 Siekiant kvalifikuoti nacionalinę priemonę kaip valstybės pagalbą, nereikia įrodyti, kad pagalba turėjo realios įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai ir kad ji iš tikrųjų iškreipė konkurenciją; reikia tik išnagrinėti, ar ši pagalba gali daryti poveikį tokiai prekybai ir iškreipti konkurenciją (Sprendimo *Italija / Komisija*, C-372/97, EU:C:2004:234, 44 punktą ir Sprendimo *Unicredito Italiano*, C-148/04, EU:C:2005:774, 54 punktą).
- 55 Ypač kai valstybės narės suteikta pagalba sustiprina įmonės padėtį, palyginti su kitomis Bendrijos vidaus prekyboje konkuruojančiomis įmonėmis, reikia manyti, kad pagalba turėjo įtakos šiai prekybai (žr. Sprendimo *Unicredito Italiano*, EU:C:2005:774, 56 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 56 Šiuo aspektu nebūtina, kad pagalbą gaunanti įmonė pati dalyvautų valstybių narių tarpusavio prekyboje. Iš tikrųjų, kai valstybė narė įmonei suteikia pagalbą, vidinė veikla dėl to gali būti išlaikyta ar išaugti, todėl sumažėja kitose valstybėse narėse įsteigtų įmonių galimybės patekti į šios valstybės narės rinką. Be to, pagalba įmonei, kuri iki šiol nedalyvavo Bendrijos vidaus prekyboje, gali leisti jai patekti į kitos valstybės narės rinką (Sprendimo *Unicredito Italiano*, EU:C:2005:774, 58 punktą).
- 57 Kalbant apie pagrindinę bylą, reikia pažymėti, kad valstybės garantija leidžia kredito įstaigoms sudaryti paskolų sutartis neprisiimant už jas ekonominės rizikos. Todėl kredito įstaigos, sudariusios pavedimo sutartį, kaip antai nagrinėjamą pagrindinėje byloje, neprivalo išnagrinėti paskolos gavėjų mokumo ar numatyti garantijos mokesčio dydžio. Be to, paskolos gavėjai dažniausiai prašo šių įstaigų papildomų paslaugų, pavyzdžiui, atidaryti einamąją sąskaitą. Todėl valstybės garantija suteikia minėtos įstaigoms privalumą, nes jos padidina klientų skaičių ir jų pajamas.
- 58 Iš to matyti, kad valstybės garantija sustiprina kredito įstaigų poziciją, palyginti su kitų rinkos subjektų pozicija, ir apsunkina galimybes kitose valstybėse narėse įsteigtiems subjektams patekti į Vengrijos rinką. Todėl ši garantija gali turėti įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai ir iškreipti konkurenciją, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.
- 59 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad valstybės garantija, suteikta išimtinai kredito įstaigoms, *a priori* yra „valstybės pagalba“, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Tačiau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas konkrečiau turi įvertinti tokios garantijos atrankinį pobūdį, t. y. nustatyti, be kita ko, ar po 2001 m. nutarimo pakeitimo, kaip teigiama, atlikto 2008 m., ši garantija gali būti suteikta kitiems ūkio subjektams, o ne tik kredito įstaigoms ir, jei taip, ar ši aplinkybė gali paneigti minėtos garantijos atrankinį pobūdį.

- 60 Antra, darant prielaidą, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kvalifikuoja valstybės garantiją kaip „valstybės pagalbą“, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, reikia, siekiant sudaryti galimybę įvertinti jos teisėtumą, nustatyti, ar jai taikoma pranešimo procedūra, numatyta SESV 108 straipsnio 3 dalyje. Tam reikia nustatyti, ar minėta garantija yra esama pagalba, ar nauja pagalba.
- 61 Pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio b punkto i papunktį esama pagalba yra visa pagalba, kuri, nepažeidžiant Stojimo akto IV priedo 3 punkto, iki SESV įsigaliojimo buvo teikiama atitinkamose valstybėse narėse, t. y. individuali pagalba ir pagalbos schemos, įdiegtos iki Sutarties įsigaliojimo ir toliau taikomos.
- 62 Stojimo akto IV priedo 3 punkte nustatyta, kad visos po įstojimo dienos dar taikomos priemonės, kurios reiškia valstybės pagalbą ir kurios neatitinka nė vienos iš trijų šio priedo 3 punkto 1 dalyje nurodytų sąlygų, nuo įstojimo dienos laikomos nauja pagalba.
- 63 Šiuo atveju reikia pažymėti, kad 2001 m. nutarimas, kuriuo remiantis buvo suteikta valstybės garantija, įsigaliojo po 1994 m. gruodžio 10 d., kad ji nebuvo nurodyta pagalbos sąraše, pateiktame Stojimo akto IV priedo priedėlyje, ir kad apie ją nebuvo pranešta Komisijai taikant „pereinamojo laikotarpio“ procedūrą, numatytą šio akto IV priedo 3 punkto 1 dalies c papunktyje.
- 64 Taigi valstybės garantija neatitinka trijų sąlygų, nurodytų Stojimo akto IV priedo 3 punkto 1 dalyje, todėl prireikus turi būti laikoma nauja pagalba.
- 65 Pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį Komisija turi būti iš anksto informuota apie ketinamą teikti naują pagalbą, kuri negali būti įgyvendinta, kol procedūra nebaigta galutiniu sprendimu.
- 66 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką pagalbos priemonė, įgyvendinta pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalies reikalavimus, yra neteisėta (Sprendimo *Distribution Casino France ir kt.*, C-266/04–C-270/04, C-276/04 ir C-321/04–C-325/04, EU:C:2005:657, 30 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).
- 67 Kalbant apie pagrindinę bylą, matyti, kad Vengrija nepranešė apie valstybės garantiją Komisijai.
- 68 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad darant prielaidą, jog prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kvalifikuoja valstybės garantiją kaip „valstybės pagalbą“, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, tokia garantija turi būti traktuojama kaip nauja pagalba, todėl jai taikoma išankstinio pranešimo Komisijai pareiga, vadovaujantis SESV 108 straipsnio 3 dalimi. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas privalo patikrinti, ar atitinkama valstybės narė įvykdė šią pareigą ir, jei ne, pripažinti šią garantiją neteisėta.
- 69 Trečia, dėl tokio neteisėtumo pasekmių ir visų pirma dėl neteisėtos pagalbos gavėjų reikia pirmiausia priminti, kad Teisingumo Teismas ne kartą yra nusprendęs, jog nacionaliniai teismai privalo užtikrinti, kad pagal nacionalinę teisę bus imtasi visų būtinų priemonių dėl SESV 108 straipsnio 3 dalies pažeidimo tiek aktų, kuriais remiantis teikiama pagalba, galiojimo, tiek pažeidžiant šią nuostatą suteiktos finansinės pagalbos išieškojimo atžvilgiu (šiuo klausimu žr. Sprendimo *van Calster ir kt.*, C-261/01 ir C-262/01, EU:C:2003:571, 64 punktą; Sprendimo *Xunta de Galicia*, C-71/04, EU:C:2005:493, 49 punktą ir Sprendimo *CELF ir ministre de la Culture et de la Communication*, C-199/06, EU:C:2008:79, 41 punktą).
- 70 Logiška pagalbos neteisėtumo konstatavimo pasekmė yra jos atšaukimas ir nurodymas ją grąžinti, kad būtų atkurta ankstesnė padėtis (žr., be kita ko, Sprendimo *Italija ir SIM 2 Multimedia / Komisija*, C-328/99 ir C-399/00, EU:C:2003:252, 66 punktą ir *Mediaset / Komisija*, C-403/10 P, EU:C:2011:533, 122 punktą).

- 71 Taigi, pagrindinis neteisėtai suteiktos valstybės pagalbos susigrąžinimo tikslas yra panaikinti konkurencijos iškraipymą, atsiradusį dėl konkurencinio pranašumo, įgyto suteikus pagalbą (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Vokietija / Komisija*, C-277/00, EU:C:2004:238, 76 punktą ir *Komisija / MTU Friedrichshafen*, C-520/07 P, EU:C:2009:557, 57 punktą). Grąžindamas pagalbą gavėjas praranda rinkoje turėtą, palyginti su savo konkurentais, pranašumą, ir taip atkuriamą iki pagalbos suteikimo buvusi padėtis (Sprendimo *Komisija / Italija*, C-350/93, EU:C:1995:96, 22 punktas).
- 72 Tik ypatingomis aplinkybėmis gali būti netikslinga nurodyti grąžinti pagalbą (žr. Sprendimo *Residex Capital IV*, EU:C:2011:814, 35 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 73 Kiek tai susiję su pagrindine byla, iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos nematyti, kad tokių išimtinių aplinkybių egzistavimas buvo nurodytas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme. Todėl nacionalinis teismas iš principo turi nurodyti susigrąžinti šioje byloje nagrinėjamą pagalbą remdamasis savo nacionaline teise.
- 74 Reikia priminti, kad Komisija yra vienintelė kompetentinga įvertinti, ar pagalba yra suderinama su vidaus rinka, net ir tada, kai valstybė narė nepaiso pagalbos priemonių įgyvendinimo draudimo, numatyto SESV 108 straipsnio 3 dalies paskutiniame sakinyje. Iš tikrųjų nacionaliniai teismai tokioje situacijoje iki galutinio Komisijos sprendimo tik apsaugo teisės subjektus nuo valstybės institucijų daromo šio draudimo pažeidimo (šiuo klausimu žr. Sprendimo *CELF ir ministre de la Culture et de la Communication*, EU:C:2008:79, 38 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 75 Todėl Komisija privalo išnagrinėti valstybės garantijos suderinamumą su vidaus rinka, siekdama, be kita ko, įvertinti, ar minėtai pagalbai gali būti taikoma išimtis, susijusi su socialinio pobūdžio pagalba, numatyta SESV 107 straipsnio 2 dalies a punkte.
- 76 Tačiau, net darant prielaidą, kad galutiniame sprendime, kuris bus priimtas, Komisija pripažins, kad valstybės garantija yra suderinama su vidaus rinka, nacionalinis teismas privalo nurodyti susigrąžinti šią valstybės pagalbą remdamasis savo nacionaline teise. Iš tiesų, minėtas Komisijos galutinis sprendimas neįteisina *a posteriori* įgyvendinamųjų priemonių, kurios buvo neteisėtos, nes priimtos pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalies paskutiniame sakinyje nustatytą draudimą; priešingu atveju būtų pažeistas šio draudimo tiesioginis veikimas ir nebūtų atsižvelgta į teisės subjektų interesus, kurie turi būti saugomi nacionalinių teismų. Bet koks kitoks aiškinimas pateisintų atitinkamos valstybės narės daromą minėto straipsnio 3 dalies paskutinio sakinio pažeidimą, ir ši nuostata netektų savo veiksmingumo (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires ir Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon*, C-354/90, EU:C:1991:440, 16 punktą ir Sprendimo *SFEI ir kt.*, C-39/94, EU:C:1996:285, 67–69 punktus).
- 77 Galiausiai, konkrečiai kalbant apie valstybės garantijos gavėjus, reikia pažymėti, kad, atsižvelgiant į privalomąją pagal SESV 108 straipsnį Komisijos vykdomos valstybės pagalbos kontrolės pobūdį, pagalbą gavusios įmonės iš principo pagrįstų lūkesčių dėl suteiktos pagalbos teisėtumo galėtų turėti, tik jei pagalba suteikta laikantis šiame straipsnyje nustatytos procedūros, ir kad rūpestingas ekonomikos subjektas paprastai turi gebėti užsitikrinti, kad šios procedūros bus laikomasi. Pagalbos gavėjas negali turėti teisėtų lūkesčių dėl šios pagalbos suteikimo teisėtumo ypač tuo atveju, kai pagalba buvo suteikta iš anksto nepranešus Komisijai, taigi, kai ji neteisėta pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį (Sprendimo *Unicredito Italiano*, EU:C:2005:774, 104 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).
- 78 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad valstybės garantijos, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, suteiktos pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalį ir todėl neteisėtos, gavėjai pagal Sąjungos teisę neturi teisės pareikšti ieškinį.

79 Atsižvelgiant į visai tai, kas išdėstyta, į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo klausimus reikia atsakyti taip:

- valstybės garantija, suteikta tik kredito įstaigoms, *a priori* yra „valstybės pagalba“, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Tačiau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi konkrečiau įvertinti tokios garantijos atrankinį pobūdį ir nustatyti, be kita ko, ar po 2001 m. nutarimo pakeitimo, kaip teigiama, atlikto 2008 m., ši garantija gali būti suteikta ir kitiems ūkio subjektams, o ne tik kredito įstaigoms ir, jei taip, ar ši aplinkybė gali paneigti minėtos garantijos atrankinį pobūdį,
- jei prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pagrindinėje byloje nagrinėjamą valstybės garantiją kvalifikuotų kaip „valstybės pagalbą“, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, tokia garantija turi būti laikoma nauja pagalba, ir dėl to jai taikoma išankstinio pranešimo Europos Komisijai pareiga remiantis SESV 108 straipsnio 3 dalimi. Būtent prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas privalo patikrinti, ar atitinkama valstybė narė įvykdė šią pareigą, ir, jei ne, pripažinti šią garantiją neteisėta,
- pagrindinėje byloje nagrinėjamos valstybės garantijos, suteiktos pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalį ir todėl neteisėtos, gavėjai pagal Sąjungos teisę neturi teisės pareikšti ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

80 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (šeštoji kolegija) nusprendžia:

Vengrijos valstybės garantija, suteikta pagal 2001 m. sausio 31 d. Vyriausybės nutarimo Nr. 12/2001 dėl pagalbos būstui įsigyti 25 straipsnio 1 ir 2 dalis tik kredito įstaigoms, *a priori* yra „valstybės pagalba“, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Tačiau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi konkrečiau įvertinti tokios garantijos atrankinį pobūdį ir nustatyti, be kita ko, ar po šio nutarimo pakeitimo, kaip teigiama, atlikto 2008 m., ši garantija gali būti suteikta ir kitiems ūkio subjektams, o ne tik kredito įstaigoms ir, jei taip, ar ši aplinkybė gali paneigti minėtos garantijos atrankinį pobūdį.

Jei prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pagrindinėje byloje nagrinėjamą valstybės garantiją kvalifikuotų kaip „valstybės pagalbą“, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, tokia garantija turi būti laikoma nauja pagalba, ir dėl to jai taikoma išankstinio pranešimo Europos Komisijai pareiga remiantis SESV 108 straipsnio 3 dalimi. Būtent prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas privalo patikrinti, ar atitinkama valstybė narė įvykdė šią pareigą ir, jei ne, pripažinti šią garantiją neteisėta.

Pagrindinėje byloje nagrinėjamos valstybės garantijos, suteiktos pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalį ir todėl neteisėtos, gavėjai pagal Sąjungos teisę neturi teisės pareikšti ieškinį.

Parašai.